

Мукачівський державний університет
Кафедра психології
Кафедра англійської мови, літератури з методиками навчання
Мукачівська міська рада
Малопольський державний університет імені Вітольда Пілецького в м.
Освенцім
Поморська академія у Слупську

**Akademia
Pomorska
w Słupsku**

СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ПРОФЕСІОНАЛА У ПОСТКОВІДНОМУ ПРОСТОРИ

Збірник тез доповідей за матеріалами
Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево

12 – 13 т р а в н я 2 0 2 2 р.

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 11

Становлення особистості професіонала у постковідному просторі :
збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачеве). Мукачеве : Вид-во МДУ, 2022. 199 с

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Становлення особистості професіонала у постковідному просторі». Учасниками конференції розглянуто проблеми становлення особистості професіонала у постковідному просторі з метою вироблення рекомендацій та реалізації комплексного наукового підходу щодо підвищення соціально-адаптаційних компетентностей особистості у професійній сфері; поширення проблематики прикладних досліджень у психолого-педагогічній сфері; вивчення особливостей формування та розвитку професійно значущих особистісних якостей.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Теличко Н. В. – д.пед.наук, професор

Корнієнко І.О. – д. психол. наук, професор;

Брецько І.І. – канд.психол.наук, доцент;

Воронова О.Ю. – канд. психол. наук, доцент;

Кравченко Т.М. – доктор філософії;

Бучмей І.І. – провідний фахівець кафедри психології.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

*Recommended for distribution via the Internet
Academic Council of Mukachevo State University
(Minutes № 18 of May 10, 2022)*

C 11

Professional personality formation in the post COVID space: a collection of abstracts based on reports of the International Scientific and Practical Conference materials (May 12-13, 2022, Mukachevo). Mukachevo: MSU Publishing House, 2022. 199 p

The collection presents abstracts on the reports of the International scientific-practical conference materials «Professional personality formation in the post-COVID space». The participants of the conference considered the problems of formation of the professional personality in the post-COVID space in order to develop recommendations and implement a comprehensive scientific approach to improving the social and adaptive competencies of the individual in the professional sphere; dissemination of applied research in the psychological and pedagogical sphere; study of the peculiarities of the formation and development of professionally significant personal qualities.

The publication is intended for scientists, teachers, professors, graduate students and students engaged in research work.

Editorial board:

Scherban T.D. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Chairman);

Hoblyk V.V. – Doctor of Economic sciences, Professor;

Telychko N.V. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor;

Kornienko I.O. – Doctor of Psychological Sciences, Professor;

Bretsko II. – Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor;

Voronova O.Yu. – Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor;

Kravchenko T.M. – Doctor of Philosophy;

Buchmei I.I. – Leading specialist of the Department of Psychology.

The authors of the publication are responsible for the accuracy of facts, proper names, quotations, figures and other information.

© Mukachevo State University, 2022

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПЕРСОНОГЕНЕТИЧНИЙ КОНТЕКСТ: СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ	9
Барчі Б. В., Васько А. І. Мотивація навчальної діяльності шляхом використання Інтерактивних технологій.....	9
Барчі Б. В., Прокоп М.С. Професійне самовиховання майбутніх фахівців.....	11
Барчі Б. В., Югас О.М. Психологічні особливості професійного спілкування філолога.....	13
Барчій М.С., Воронова О.Ю. Пензелик В.С. Гендерні особливості ціннісних орієнтацій здобувачів вищої освіти.....	15
Барчій М.С., Попович А.М. Формування позитивної мотивації учіння молодших школярів в умовах дистанційного навчання.....	17
Барчій М.С., Ямчук Т.Ю. Творча активність людей похилого віку.....	19
Боднар Г.І. Сценічна витривалість та хвилювання під час художнього виконання творів.....	21
Бохонкова Ю. О. Використання особистістю випереджальної стратегії поведінки в сучасних реаліях.....	24
Брецько І.І., Буртин М.І., Бучмей І.І. Вплив стосунків у сім'ї на агресивність у дітей.....	26
Брецько І.І., Бучмей І.І., Козловська Н.В. Соціальна ситуація розвитку в студентському віці.....	28
Брецько І.І., Бучмей І.І., Тігор М.П. Соціально-психологічна характеристика підлітків, як вікової категорії.....	29
Брецько І.І., Бучмей І.І., Тороній Д.І. Психологічні особливості мотивації навчальної діяльності.....	31
Брецько І. І., Бучмей І.І., Цип'ящук А.А. Вплив сімейної депривації на особливості уявлень про майбутнє сімейне життя підлітків.....	33
Брецько І.І., Бучмей І.І., Чекан Н.В. Психологічні напрями становлення економічної ідентичності в ранній юності.....	34
Бугайова Н.М., Бугайова О.О. Адаптація студентів-першокурсників до навчання у закладах вищої освіти.....	36
Воронова О.Ю. Рефлексія як механізм саморегуляції особистості.....	38
Воронова О.Ю., Барчій М.С., Туріна Л.Ф. Особливості впливу рефлексії на пізнавальну активність юнаків.....	40
Гошовський Я.О., Гошовська Д.Т. Особливості родинних зв'язків та шлюбно-сімейних стосунків у сім'ях заробітчан.....	43
Іванюк О.С., Мельник Ю.В. Дослідження духовних цінностей осіб юнацького віку.....	45
Кикоть С.М., Алмашій І.І. Екологопсихологічна модель у формуванні екологічної культури студентської молоді.....	46
Коломієць Л. І. , Литвак Т. Г. . Інноваційний потенціал осіб юнацького віку.....	48
Kostiu S. Manipulation in the context of socio-psychological adaptation of the individual.....	50
Костю С.Й., Ямчук Т.Ю., Долинай М.І. Психологічні аспекти формування світогляду молодших школярів.....	52
Костю С.Й., Ямчук Т.Ю., Долинай М.І. Психологічні аспекти емоційного розвитку дітей.....	54
Котубей В.Ф., Томинець М.П. Духовний аспект становлення особистості.....	55

їхні жіночі форми поведінки, ідентифікацію себе з жіночою статтю, наявність таких якостей як сердечність, емпатію, ніжність, співчутливість. 47% групи складають юнаки, 37% з яких є маскулінно спрямованими, це достатньо високий показник маскуліності. Тобто, це може свідчити про те, що більшій частині студентів чоловічої статі притаманні такі форми поведінки за С. Бем, як наполегливість, незалежність, віра у себе, здатність до лідерства та ін. Ступінь представлення у шкалі фемінності не є вражаючим, оскільки 10 % юнаків є фемінно спрямованими, такі результати для соціуму є нормальними. Це може бути пов'язане зі зміною ролей у суспільстві. Наприклад сучасні чоловіки надають перевагу вихованню дітей, та займаються жіночими видами діяльності.

Отже, за результатами дослідження за всіма методиками, можна зробити висновок, що для маскулічних особистостей притаманні майже всі цінності, що характеризують їх гендер, вони є незалежними, самодостатніми, орієнтованими на справи, індивідуалістичні, етичні, прагнуть до професійної самореалізації. Фемінні особи є зовсім протилежними до маскулічних у орієнтації на цінності, вони здатні до самовіддачі, альтруїстичні, орієнтовані на спілкування, на особисте життя, особливо сімейне.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з поглибленим вивченням психологічних особливостей формування гендерної ідентичності, виявлення зв'язку між гендерною приналежністю та ціннісними орієнтаціями.

Література

1. Журавльова Л. П. Психологія емпатії : монографія. / Л. П. Журавльова Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. 328 с.
2. Психологу для роботи. Діагностичні методики: [збірник] / [уклад.: Лемак М. В., Петрище В. Ю.]. - Вид. 2-ге, випр. - Ужгород : Вид-во Олександри Гаркуші, 2012. - 615 с.
3. Ткалич М.Г. Гендерна психологія: навчальний посібник. / М.Г. Ткалич. – К. : «Академвидав», 2011.- 248с.

УДК [373.3.015.3:005.32-057.874]:37.018.43

БАРЧІЙ М.С., ПОПОВИЧ А.М.
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ УЧІННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Дистанційне навчання – це індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу в спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій [3].

Вчителі початкової школи використовують сучасні інтерактивні онлайн ресурси: Google Class – безкоштовний веб-сервіс, розроблений Google для шкіл, який покликаний спростити створення, поширення і оцінку завдань

безпаперовим способом; Kahoot! – навчальна програма, що складається з ігор, можливістю додавати відео, зображення та діаграми, зробити серію запитань з кількома варіантами відповідей; Zoom – сервіс для проведення відеоконференцій, онлайн-зустрічей, дистанційного навчання та комунікації, відмінно підходить для індивідуальних і групових занять, здобувачі можуть зайти як з комп'ютером, так і з планшета або телефона. У початковій школі як базову платформу для зв'язку з учнями зручно використовувати Google Meet, цей сервіс простий у використанні, тут можна скласти розклад наперед та закріпити єдине посилання до основних предметів, які викладає вчитель[2].

Учні початкових класів – особлива категорія дітей, яка сприймає навчання через гру. Тож вчителю потрібно продумати сценарій онлайн-уроку не лише з ігровими елементами, а й з обов'язковою комунікацією та співпрацею учнів одне з одним. Навчальний матеріал вчитель може подавати, створюючи презентації в Power Point, Key Note, Canva та демонструвати коротенькі відео, що сприятиме формуванню інтересу до навчання.

В сучасних умовах готовність майбутнього вчителя початкової школи до впровадження дистанційного навчання має багатобічний характер. Вчителю слід чітко уявляти алгоритм процесу організації дистанційного навчання в початковій школі, а саме: бути добре обізнаним з методикою використання сучасних інформаційних технологій в навчальному процесі та методиках викладання предметів для молодших школярів; враховувати вікові та психолого-фізіологічні особливості учнів початкової школи; узгодити, які інструменти і кошти (користування окремими платформами передбачає фінансові витрати) будуть використовуватися для різних предметів; врахувати, чи у всіх учнів є доступ до необхідних технологій та організувати доступну форму опанування навчальним матеріалом для тих учнів, що не мають можливості використовувати сучасні технічні засоби комунікації; заручитися підтримкою батьків учнів та співпрацювати з ними.

Під час дистанційного навчання в початковій школі ефективним для формування позитивної мотивації учіння є використання наступних інструментів для візуалізації:

1. Онлайн-дошка. Для учнів початкових класів підійде дошка Lino. Учитель має можливість змінювати фони і кольори дошки, робити їх яскравими, щоб привернути увагу дітей. На цю дошку педагог може завантажувати власні файли та зображення і виводити їх на екран. Дошка чудово працює для залучення дітей до дискусії. Вчитель пише на дошці запитання в режимі реального часу, а діти на віртуальних стікерах фіксують відповіді. Учні можуть одночасно відстежувати, хто що пише, а педагог – це розуміти, хто в цей момент активно залучений до уроку, хто друкує дуже повільно, а хто швидко висловлює думку. За допомогою однієї з опцій дошки учні можуть писати коментарі одне одному.

2. Тематичні аватарки. Разом з дітьми можна змінювати аватарки, щотижня обираючи тему чи героїв, у яких кожен з них буде «перевтілюватися».

3. Знайти собі помічника. Захопити увагу дітей може вигаданий вчителем супер-герой-помічник у презентаціях, який щодня вноситиме цікавинку в пояснення тем своїми коментарями та зауваженнями. Можна виходити онлайн разом з яскравим іграшковим персонажем – обрати йому ім'я, розказати, хто він та з якою метою буде на заняттях.

4. Веселі паузи-руханки та «гнучкі» уроки. Дитина, яка більшу частину дня проводить біля екрану, має обов'язково рухатися. Тому можна дозволити учням самостійно обрати плейлист для динамічних пауз – список композицій можна підготувати заздалегідь, а потім щодня вмикати певний трек [1]. Також сприятиме формуванню позитивної мотивації учіння створення портфоліо, яким учні можуть поділитися в соціальних мережах. Доцільним є створення проєктів, включаючи відеоформат разом з батьками.

Дистанційне навчання актуалізувало перед учителем багато нових проблем: слабкий інтернет, недостатня активність учнів, нестача методичних рекомендацій щодо організації онлайн-уроків, недостатній інтерес до навчального процесу чи необґрунтована критика збоку батьків.

Отже, в основі дистанційного навчання лежить цілеспрямована робота вчителів, учнів та батьків. Під час дистанційного навчання вчителю потрібно більше, ніж будь-коли, звертати увагу на мотивацію учіння молодших школярів.

Література

1. Безкоровайна О., Павлюк Г. Інноваційні технології дистанційного навчання іноземних мов у початковій школі . *Іноватика у вихованні*. Випуск 13. Том 1. 2021. С.73-79

2. Муковіз О.П. Основи дистанційного навчання у початковій освіті : навчально-методичний посібник. Умань : Візаві, 2018.128 с.

3. Технологія створення дистанційного курсу: навчальний посібник / Биков В.Ю. та ін.; за ред. В.Ю. Бикова та В.М. Кухаренка. Київ: Міленіум, 2008. 324 с.

УДК 159.954-053.9

БАРЧІЙ М.С., ЯМЧУК Т.Ю.

Мукачівський державний університет

ТВОРЧА АКТИВНІСТЬ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ

Підвищений інтерес до проблеми творчої активності людей похилого віку зумовлений збільшенням тривалості життя і демографічного постаріння населення, яке привело світове співтовариство до пошуків та розробок програм розвитку особистості в похилому віці. У зв'язку із необхідністю збереження здоров'я і довголіття старшого покоління велике значення має

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>